

📖 Kirjaesittelyt

Sirkku Kotilainen (toim.): Suhteissa mediaan

Tässä artikkelikokoelmassa kysytään, mikä on meidän suhteemme mediaan tai mediakulttuuriin. Voitaisiinko mediakulttuurisia kokemuksia pitää koko nykyistä sukupolvea yhdistävinä avainkokemuksina samoin kuin toisen maailmansodan kokemus oli yhdelle edelliselle sukupolvelle? Tätä kirjan toimittaja Sirkku Kotilainen miettii esipuheessaan.

Vastauksia antavat media-, elokuva- ja kulttuurin tutkijat sekä mediakasvatustajat. Yleisöjen osallistuminen mediaan on tämän hetken keskeinen kysymys tutkimuksessa. Miten aitoa vuorovaikutus on? Miten voidaan määrittellä osallistuminen? Näitä kysyy Sinikka Sassi tietoverkkojen tutkimuksen näkökulmasta. Iiris Ruoho tuo pohdintoihin mukaan naisten omat julkisuudet ja niiden tarpeellisuuden. Jaana Hujanen tarkastelee valtamedian pyrkimyksiä päästä uudenlaisiin suhteisiin yleisönsä kanssa.

Fanitutkimus on tuonut mediakulttuurin tutkimukseen lisää vuorovaikutuksen tutkimusta. Irma Hirsjärvi kysyy provosoi-vasti, kuka fanittaa kouluampujaa. Kaarina Nikunen pohtii faniyhteisöjen ja -verkostojen merkityksiä.

Mediakulttuurista ei voi puhua ilman tunteiden välittymistä. Keskustelut tunteista ja median välittämistä nautinnoista ja elämyksistä johtavat keskustelun myös arvoihin, vastuuseen ja rajoihin. Artikkelikokoelman yhtenäisin osuus liittyy mediakasvatukseen. Kirjoittajat ovat alan ansiotuneita asiantuntijoita: Kirsi Pohjola, Reijo Kupiainen, Sara Sintonen, Juha Oravala ja Jukka Sihvonen. Liittäisin itse tähän joukkoon myös Anu Mustosen artikkelin mediasta tunnemylynä, vaikka se onkin kirjassa yhdistetty eri kokonaisuuteen.

Medialukutaito käsitteenä ei saa tässä kirjassa varauksetonta hyväksyntää, aina-kaan mediakasvatuksen synonyymina

tai sen ainoana tavoitteena. Sen sijaan mediatutkijat tuntuvat olevan yksimielisiä median voimaannuttavista merkityksistä, myös silloin kun puhutaan mediasta ja lapsista.

Kotilainen, Sirkku (toim.) (2009). *Suhteissa mediaan*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Nykykulttuurin tutkimuskeskus, 247 s.

Eija Poteri

Espen Ytreberg: Hva er medievitenskap

Mitä on mediatutkimus? Norjalainen mediatutkimuksen professori ja Osloon yliopiston median ja viestinnän laitoksen johtaja Espen Ytreberg on saanut vaativan tehtävän kirjoittaa populaarin tietokirjan siitä, missä mennään mediatutkimuksessa. Mikä on mediatutkimuksen teoriaperusta, mikä sen sisältö ja mitä kaikkea tutkitaan? Kirja sisältyy *Hva er -sarjaan*, jossa on aikaisemmin määriteltä ja pohdittu mm. mitä on EU, fundamentalismi ja kieli.

Ytreberg selviytyy tehtävästään mielestään hyvin. Hän nostaa esiin keskeisiä tutkimusalueita, kuten median käytön tutkimuksen, vaikutustutkimuksen ja populaarikulttuurin tutkimuksen. Tietenkin hän korostaa median merkitystä nykyajassa eikä voi olla pohtimatta yhden kokonaisen pääluvun verran politiikan ja median suhdetta. Samat ilmiöt tuntuvat olevan pinnalla muissakin Pohjoismaissa: Norjassa puhutaan toimittajista lammaslaumoina.

Kirjoittaja näkee joukkoviestinnän tutkimuksen yhtenä historiallisena vaiheena mediatutkimuksen kehityksessä. Jos oikein ymmärsin, hänen mukaansa nykyään joukkoviestinnän tutkimus on jalostunut useiksi tutkimusalueiksi, joita ovat esimerkiksi julkisuuden tutkimus, journalismin tutkimus ja poliittisen viestinnän tutkimus. Nämä